

การเปลี่ยนแปลงชนิดคำจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตสู่คำยืมภาษาไทย

The Change of Pali and Sanskrit Loanwords in Thai

ธวัชชัย ดุญยสุจริต¹ / Thawatchai Dunyasucharit¹

¹Thai Language Program, Faculty of Education, Sakonnakhon Rajabhat University,
Sakon Nakhon 47000, Thailand
E-mail: thaipoet@gmail.com

Abstract

There were several loanwords from Pali and Sanskrit in Thai vocabulary. There also were some changes of sounds, meaning, and parts of speech. This article aimed to study the parts of speech and word formation in Pali and Sanskrit, and parts of speech of the loanwords used in Thai. The result revealed that the loanwords from Pali and Sanskrit could be divided into 3 groups: nouns, verbs and indeclinable words. But most loanwords used in Thai were from noun in Pali and Sanskrit, i.e., they changed the parts of speech from nouns to verbs, adjectives/adverbs, pronouns, or retained as nouns.

Keywords: Pali loanwords, Sanskrit loanwords, Change of Parts of speech, loanwords in Thai

บทคัดย่อ

ในภาษาไทยมีการยืมคำจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตมาใช้เป็นจำนวนมาก โดยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเสียง และความหมาย นอกจากนี้แล้วยังเปลี่ยนแปลงชนิดของคำด้วย บทความนี้มุ่งศึกษาชนิดของคำและการสร้างคำในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต และชนิดของคำยืมจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตที่นำมาใช้ในภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า คำในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตแบ่งได้เป็นสามกลุ่มหลัก ๆ คือกลุ่มคำนาม กลุ่มคำกริยา และกลุ่มคำไม่แจกรูป แต่คำที่ยืมมาใช้ในภาษาไทย มีเฉพาะกลุ่มคำนามจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต โดยเมื่อนำมาใช้จะเปลี่ยนแปลงชนิดคำจากนามเป็นคำกริยา คำวิเศษณ์ คำอุทาน คำสรรพนาม และคงลักษณะของคำนามไว้

คำสำคัญ: คำยืมภาษาบาลี, คำยืมภาษาสันสกฤต, การเปลี่ยนแปลงของชนิดคำ, คำยืมในภาษาไทย

บทนำ

การยืมคำ เป็นกระบวนการนำเอาหน่วยทางภาษาศาสตร์จากระบบภาษาศาสตร์หนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้เมื่อสองวัฒนธรรมติดต่อกันในช่วงเวลาหนึ่ง (Hoffer, 2002: 4) การยืมคำจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง โดยเฉพาะภาษาที่มีความแตกต่างกันมาก ทั้งด้านเสียง ไวยากรณ์ ย่อมจะมีการปรับเปลี่ยนรูปคำนั้น ๆ จากภาษาต้นทางให้เข้ากับระเบียบของภาษาปลายทาง ยกตัวอย่างเช่น คำในภาษาไทยมีวรรณยุกต์เสมอ เมื่อยืมคำจากภาษาต่างประเทศเข้ามา แม้ภาษานั้นจะไม่มีวรรณยุกต์ เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทยก็ต้องมีวรรณยุกต์ เช่น shopping จากภาษาอังกฤษ เราออกเสียงว่า ซ้อปปิง (ไม่ว่าจะเขียน ซอปปิง หรือ ซ้อปปิง ก็ตาม) หรือ computer เราออกเสียง คอมพิวเตอร์ (ไม่ว่าจะเขียนคอมพิวเตอร์ หรือ คอมพิวเตอร์ ก็ตาม) แม้ในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ซึ่งไม่มีวรรณยุกต์ ก็มีการเพิ่มวรรณยุกต์เข้าไป เช่น ศาลา ออกเสียงวรรณยุกต์จัตวาและสามัญตามลำดับ

ชนิดของคำก็เช่นกัน เมื่อนำคำหนึ่ง ๆ เข้ามาใช้ในภาษาไทย ชนิดของคำก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยมีสาเหตุหลายประการ ทั้งนี้ขึ้นกับธรรมชาติของภาษาต้นทางด้วย

การยืมคำจากภาษาบาลีและสันสกฤตมาสู่ภาษาไทยนั้นพบในเอกสารภาษาไทยมาช้านาน เอกสารที่เก่าแก่ชิ้นหนึ่งก็คือ ศิลาจารึกหลักที่ 1 ของพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งมีคำ

ภาษาบาลีและสันสกฤตอยู่จำนวนหนึ่ง เช่น ศีล, ทาน, ศาสนา, ปราชญ์, พระพุทธรูป (Thai Language Institute, 2012: 114) แต่ในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ไม่นิยมแบ่งชนิดคำ ในแบบคำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท ฯลฯ อย่างที่เราคุ้นเคย เพราะคำในภาษาทั้งสองนี้อาจเปลี่ยนแปลงชนิดและหน้าที่ได้ง่าย โดยการเพิ่มเสียงเข้ามา เช่น “บูชา” แปลว่าการเคารพ, การบูชา (Williams, 1899: 641) มาจากธาตุ บุษ หมายถึง บูชา, เคารพ เมื่อนำไปใช้เป็นกริยาปัจจุบันกาล เป็น พุชยติ แปลว่า “เขา(คนเดียว)เคารพ” แต่ในภาษาไทยนำมาใช้เป็นคำกริยา หมายถึง แสดงความเคารพ (Royal Institute, 2013: 280) อย่างนี้เป็นต้น การนำคำจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตมาใช้ในภาษาไทยจึงมีชนิดคำแตกต่างออกไป เพราะระเบียบทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันนั่นเอง

ชนิดของคำในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต

หน่วยความหมายในภาษาทั้งสองนี้แตกต่างไปจากที่เราคุ้นเคยในภาษาไทย เรียกว่าคำก็อาจไม่ตรงนัก ในที่นี้ขอแบ่งตามลำดับจากหน่วยพื้นฐานขึ้นไป

1. ธาตุ เป็นหน่วยความหมายที่เล็กที่สุดอย่างหนึ่ง ไม่สามารถใช้สื่อความหมายได้โดยตรง จะต้องปรุงแต่งเสียก่อน โดยสามารถนำไปสร้างคำใหม่ได้ดังนี้

1.1 กริยาหลัก คือกริยาที่บอกอาการของประธาน เช่น ธาตุ นม แปลว่า ให้อ้วน หรือโน้มลง สร้างเป็นกริยาปัจจุบันกาล เอกพจน์ ว่า นมติ (เขาคนเดียวให้อ้วน) สร้างเป็นคำนามว่า นม แปลว่า การให้อ้วน หรือการนอบน้อม ธาตุ จรู แปลว่า ไป หรือเคลื่อนที่ สร้างเป็นกริยาปัจจุบันกาล เอกพจน์ว่า จรติ (เขาคนเดียวไป)

1.2 กริยาย่อย หมายถึงกริยาที่ไม่ได้ขึ้นกับประธานของประโยค แต่เติมปัจจัยเพื่อบอกลักษณะบางประการของกริยา เช่น คม เติม ต ข้างหลัง ได้คำใหม่ คต หมายถึงไปถึงแล้ว เช่น สุต ผู้ไปดีแล้ว, การเติม ต ข้างหลังธาตุบอกเหตุการณ์ที่กำลังกระทำ หรือทำแล้ว เช่น คม เติม ตวา เป็น คตวา เมื่อทำแล้ว

1.3 อาการนาม หรือนามที่สร้างจากธาตุโดยการเติมปัจจัยข้างหลังธาตุ เช่น เมื่อเติมปัจจัย อะ ข้างท้าย จรู จะได้คำนาม จร แปลว่า การไป เติม “อน” ได้รูป จรณ (เปลี่ยน น เป็น ณ เสียก่อน) หมายถึง ทำ ทำทาง อาการ พฤติกรรม เติม -อิต เป็น จริต เป็นคำคุณศัพท์หมายถึง (สิ่งที่) ไปแล้ว เป็นคำนาม หมายถึง การไป ทำทาง บุคลิก ฯลฯ

ในภาษาไทยไม่มีกริยิยมาใช้อยู่ เนื่องจากต้องผ่านกระบวนการทางไวยากรณ์เสียก่อนจึงจะทำให้มีความหมายสื่อสารได้ ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้กับไวยากรณ์ของไทยได้

2. กริยา เป็นหน่วยความหมายที่สร้างขึ้นจากธาตุ ดังกล่าวมาแล้วในข้อ 1 อาจเทียบได้กับกริยาในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีหลายแบบ เช่น กริยาเติม ing กริยาเติม -ed กริยาในกาล (tense) ต่าง ๆ กริยาในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตก็มีกาลเช่นกัน แบ่งคร่าว ๆ คือ อดีตกาล ปัจจุบันกาล อนาคตกาล นอกจากนี้ยังมีมาลา (mood) ได้แก่ คำสั่ง คำอ้อนวอน คำแสดงความปรารถนา (Whitney, 1993: 202) กริยาในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตเป็นรูปที่ใช้เฉพาะกับบุรุษและพจน์หนึ่ง ๆ จึงไม่นิยมยืมมาใช้ในภาษาไทย กริยาที่เราคุ้นเคย เช่น นมามี (ข้าพเจ้าไหว้) คจจามิ (ข้าพเจ้าไป) โหตุ (ขอให้เขาเป็น, ภาษาสันสกฤตใช้ ภาวตุ) กริยาทุกตัวจะมีค่าของตัวประธานติดมาด้วย นมามี จึงไม่ได้หมายถึงไหว้ ทั่วไป แต่หมายถึง ข้าพเจ้าไหว้ (ถ้าจะหมายถึง “เขาไหว้” ต้องใช้ว่า นมตี) จึงไม่เหมาะที่จะยืมมาใช้

3. นาม เป็นคำที่สามารถทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้ 8 หน้าที่ (8 การก) ตามพจน์ (บาลีมี 2 พจน์ สันสกฤตมี 3 พจน์) เช่น ในภาษาสันสกฤต นร เมื่อเป็นประธาน จะมีสามรูป ตามพจน์คือ นรสุ นรา และนราส ส่วนภาษาบาลีมีสองรูปคือ นโร และนรา ในภาษาสันสกฤตเรียกว่า สุป หมายถึงคำที่สามารถลงวิภक्तिทั้ง 21 รูปได้ ดังปรากฏในสูตรที่ 1.1.71 แห่งอักษราธยายี (Katre, 1989: 28)

ตาราง 1 การแจกรูปคำนามในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตคำนามเพศชายลงท้ายเสียงอะ

ภาษาบาลี (นร)			ภาษาสันสกฤต (นร)		
	เอกพจน์	พหูพจน์		เอกพจน์	พหูพจน์
ประธาน	นโร	นรา	ประธาน	นรสุ	นราส
คำร้องเรียก	นร	นรา	คำร้องเรียก	นร นรา	นราส
กรรม	นร	นเร	กรรม	นรม	นราน
บอกเครื่องมือ	นเรน	นเรติ, นเร ภิ	บอกเครื่องมือ	นเรน*	นเรสุ
กรรมรอง	นรสุส, นราย, นรตถ	นราน	กรรมรอง	นราย ยาม	
บอกที่มา	นรสุมา, นรมหา, นรา	นเรติ, นเร ภิ	บอกที่มา	นราต	นเรภยสุ
บอกเจ้าของ	นรสุส	นราน	บอกเจ้าของ	นรสุย	นรานาม*
บอกที่	นรสุมี, นรมิ, นเร	นเรสุ	บอกที่	นเร นโรยสุ	นเรษุ*
ตำแหน่ง			ตำแหน่ง		

* พยัญชนะเปลี่ยนตามหลักสนธิ

ตาราง 2 การแจกแจงคำนามในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตคำนามเพศกลางลงท้ายเสียงอะ

ภาษาบาลี (พล)			ภาษาสันสกฤต (พล)		
	เอกพจน์	พหูพจน์		เอกพจน์	พหูพจน์
ประธาน	พลี		ประธาน	พลม	
คำร้องเรียก	พล	พลานี	คำร้องเรียก	พล	พลานี
กรรม	พลี		กรรม	พลม	
บอกเครื่องมือ	พลเสน	พลเลหิ, พลเล ภิ	บอกเครื่องมือ	พลเสน	พลไส
กรรมรอง	พลสุส, พลาย, พลดล	พลานี	กรรมรอง	พลาย	ยาม
บอกที่มา	พลสุมา, พลมหา , พลา	พลเลหิ, พลเล ภิ	บอกที่มา	พลาต	พลเกยสุ
บอกเจ้าของ	พลสุส	พลานี	บอกเจ้าของ	พลสุย	พลานาม
บอกที่	พลสมิ, พลมहि, พล	พลสุ	บอกที่	พล	พลโยสุ
ตำแหน่ง			ตำแหน่ง		พลเช*

* พยัญชนะเปลี่ยนตามหลักสนธิ

ด้วยเหตุที่นามและคุณศัพท์สามารถแจกแจงได้เช่นเดียวกัน การแบ่งนามและคุณศัพท์ในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตจึงไม่ชัดเจน ในที่นี้จึงขอนำมารวมเข้าด้วยกัน

4. คุณศัพท์ หรือคุณนาม ในที่นี้ขอกล่าวถึงคุณศัพท์ชนิดที่สร้างจากธาตุ เช่น การเติมปัจจัย -ต, -น, -อิต หลังธาตุ เพื่อบอกอดีตกาล หรือกริยาที่ถูกกระทำ ตัวอย่างเช่น จากธาตุ ชิว หมายถึง ดำรงอยู่ มีชีวิตอยู่ เติม -อิต ได้รูปสำเร็จเป็น ชีวิต หมายถึง (สิ่งที่, ผู้ที่) มีชีวิตแล้ว ธาตุ คม หมายถึง ไป, เติม -ต เป็น คต หมายถึง (สิ่งที่, ผู้ที่) ไปแล้ว ธาตุ นิ หมายถึง นำไป นิต หมายถึง (สิ่งที่/ผู้ที่นำไปแล้ว ถูกนำไปแล้ว) การเติม -อนีย หมายถึง พึง, ควร เช่น ปุชนีย ทศนีย ศันสนีย วันทนีย เป็นต้น

5. สรรพนาม สรรพนามในภาษาบาลีและสันสกฤต มีการแจกแจงเช่นเดียวกับนาม แบ่งตามเพศเช่นเดียวกัน เช่น สสุ (โส), ตท, सा หมายถึง เขา. ओह (ฉัน) त्व (ท่าน)

6. ศัพท์ที่ไม่แจกแจง แต่เป็นคำอิสระ คำเหล่านี้พบได้ไม่น้อยในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต มักจะใช้บอกเวลา สถานที่ และเป็นคำเชื่อม เช่น อथ (สันสกฤต) อथ (บาลี) หมายถึง วันนี้, อิह (ที่นี่, อิติ ว่า, จ และ, ต แต่, มา อย่า/ไม่, ตถา ฉะนั้น, ยถา ฉันทใด ฯลฯ

คำเหล่านี้ไม่มีการเปลี่ยนรูป แต่ก็พบได้น้อยในภาษาไทย

7. หน่วยเสียงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คำอิสระ ได้แก่ ปัจจย และภักติต่าง ๆ ไม่นิยมนำมาใช้ในภาษาไทย เช่น อุ- นิส- อว- อป- อธิ- อดิ-, -วต-, -ย-, -อิก ฯลฯ แต่อาจนำมาสร้างคำใหม่ตามหลักภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต เช่น โทรทัศน์ (แผลงจาก ทุสฺสุทฺ) นิรภัย (นิรฺ และ ภัย)

การยืมคำจากภาษาบาลีและสันสกฤต

คำยืมในภาษาไทยจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต ส่วนใหญ่เป็นคำนาม โดยมีการยืม 2 รูปแบบ คือ

1. ยืมคำรูปเดิม ก่อนที่จะเปลี่ยนเสียง เช่น นร เป็นรูปเดิม อาจมีการเปลี่ยนเสียงท้ายหลายแบบ เช่น นรฺส (บาลี) นรฺสย (สันสกฤต) หมายถึง คนหนึ่งคน (ทำหน้าที่แสดงความเป็นเจ้าของ), นโร (บาลี) นรฺส(สันสกฤต) หมายถึง คนหนึ่งคน (ทำหน้าที่ประธาน) แต่เราไม่นิยมนิยมนรฺ นรฺส ฯลฯ มาใช้ นิยมใช้รูปเดิม คือ นร (อาจนำมาแผลงเป็น นรา คือ ยึดเสียงสระอะเป็นสระอา ซึ่งพบได้มาก)

2. ยืมคำที่เปลี่ยนรูปแล้ว ส่วนใหญ่จะใช้รูปที่แจกอยู่ในตำแหน่งประธานเอกพจน์ เช่น ปิตฤ (ภาษาสันสกฤต) ปิตุ (ภาษาบาลี) เป็นรูปเดิม เมื่อแจกประธานเอกพจน์ ได้ ปิตา (เหมือนกันทั้งสองภาษา) เรายืมคำว่า ปิตา มาแผลงเป็นบิดา แต่ไม่ได้ยืมคำว่า ปิตฤ หรือ ปิตุ มาใช้ (คำว่า ปิตุมาต เป็นการยืมรูปสมาสแล้วมาใช้) คำอื่น ๆ เช่น สวามิน เป็นรูปเดิมในภาษาสันสกฤต เมื่อยืมมาใช้ จะใช้รูปประธานเอกพจน์ คือ สวามี (จาก สวามี). ภาคิน เป็นรูปเดิม ประธานเอกพจน์คือ ภาคี ซึ่งเรายืมรูปนี้มาใช้ คำที่มีรูป -อิน(เติมหลังคำนาม หมายถึง มี..) เหล่านี้มีหลายคำ เช่น สวามิน, โยธิน โภคิน ภาคิน ปกฺชิน สุชิน ภูมิน ฯลฯ โดยใช้รูปแจกแล้ว เป็น สวามี โยธี โภคี ภาคี ปกฺชี สุชี ภูมี

คำนามเพศกลาง ที่มีรูปประธานเอกพจน์ลงท้าย อ์ หรือ อม บางครั้งก็มีการยืมมาใช้ในภาษาไทย โดยรับเอาคำที่แจกแล้วนั้นมาใช้ เช่น อนิจจัง (อนิจจัง, รูปเดิม อนิจจ), สุขัง (สุข, รูปเดิม สุข), พลัง (พล, รูปเดิม พล), เอวัง (เอว, รูปเดิม เอว)

นอกจากนี้ยังอาจใช้รูปแจกในวิภक्तिอื่น จากที่ปรากฏในข้อความ (คาถา หรือบทสวด) ที่คุ้นเคย เช่น อนิจจา จากบทสวดบังสุกุลที่มีข้อความตอนหนึ่งว่า “อนิจจา วต สฬาร” (สังขารทั้งหลายไม่เที่ยงหนอ) ในที่นี้ อนิจจา เป็นคุณศัพท์ของประธาน พหูพจน์

ชนิดคำยืมในภาษาไทย

1. คำนามเป็นคำยืมจากคำนามในภาษาสันสกฤตและภาษาบาลี พบได้มาก เช่น นร (นร) ราช (ราช) กษัตริย์ (กษัตริย์) ศิษย์ (ศิษย์) อาจารย์ (อาจารย์) นที (นที) วารี (วารี) ศิริ (ศิริ) กรรม (กรรม) ธรรม (ธรรม) เกษตร (เกษตร) คำนามเหล่านี้ส่วนใหญ่ปรากฏรูปเดิมที่ยังไม่ได้แจกแจง ส่วนที่แจกแจงมักจะเป็นรูปประธานเอกพจน์ บางคำอาจมีหลายรูป เช่น ปักษี (รูปแจกแล้ว) ปักษิน (รูปยังไม่แจก) นอกจากนี้ยังใช้เป็นคำลักษณนามได้อีกด้วย เช่น ภาพ รูป ผล ตน

2. คำสรรพนาม เป็นคำยืมจากคำนาม พบน้อยมากในภาษาไทย เช่น อาตมา (อาตมา) อาตมาภาพ (อาตมา ภาพ) รูป (รูป) ล้วนเป็นสรรพนามที่พระภิกษุใช้แทนตนเอง มาจากคำนามในภาษาสันสกฤตและภาษาบาลี

3. คำวิเศษณ์ เป็นคำยืมจากคำนาม และคุณศัพท์ในภาษาสันสกฤตและภาษาบาลี เช่น ครุ (ครุ) ลหุ (ลหุ) มหันต์ (มหต) วิเศษณ์ (วิเศษณ) บาบ (ปาป) พาล (พาล)

ในภาษาไทยน่าจะมีความยืมจากคุณศัพท์มากพอ ๆ กับคำนาม แต่นำมาใช้เป็นทั้งนามและกริยา เช่น ชีวิต หมายถึง (สิ่งที่) มีชีวิต แต่ในภาษาไทยหมายถึง สิ่ง ความเป็น การ ที่ไม่ตาย คำว่า ทาน (ทา-น) หมายถึง (สิ่งที่) ให้ ในภาษาไทยหมายถึง การให้ สิ่งที่ให้ไป (Royal Institute, 2013: 565) เป็นคำนาม ไม่ใช่คำวิเศษณ์

4. คำกริยา มักเป็นคำยืมจากคำนาม โดยเฉพาะคำนามชนิดที่สร้างจากธาตุ หรือ ที่เรียกว่านามกิตต์ เช่น จรู เดิมปัจจัย อะ เป็น จร หมายถึงการไป แต่ในภาษาไทยนำมาใช้เป็นกริยา หมายถึง ไปหรือเที่ยวไป ไม่ใช่อาการนามที่หมายถึงการไป. อย่างไรก็ตาม ยังมีคำกริยาที่ยืมมาจากภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตสองคำ คือ 1) อเปติ ในภาษาบาลี และภาษาสันสกฤตใช้ตรงกัน เป็นคำสั่ง หมายถึง ทานจงไป หรือจงหลีกไป นำมาให้เป็นกริยาทั่วไป เช่น เขาถูกอเปติออกจากกลุ่ม คำนี้เขียน “อับเปติ” ก็มี (Royal Institute, 2013: 1373) 2) อโหสิ ในภาษาบาลีหมายถึง เขาเป็นแล้ว ในภาษาไทย หมายถึง เลิกแล้ว ต่อกัน, ยกโทษให้ (Royal Institute, 2013: 1383)

5. คำอุทาน แม้คำอุทานที่เป็นคำยืม ก็มาจากคำนามในภาษาสันสกฤต เช่น พุทโธ (พุทโธ รูปเดิม พุทธ) เป็นคำนาม หมายถึงพระพุทธรเจ้า โดยอาจแผลงรูปได้อีกมาก เช่น โธ ปะโล ฯลฯ ส่วนคำว่าอนิจจา มาจากคุณนาม อนิจจ ในภาษาบาลี หมายถึง ไม่เที่ยงน่าจะ

มาจากคาถา อนิจจา วตสงขารฯ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

บทสรุป

คำยืมภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตเมื่อนำมาใช้ในภาษาไทยล้วนแต่เป็นคำนาม (ทั้งนามนาม และคุณนาม) ครั้นเมื่อนำมาใช้แล้ว ก็ไม่ได้ยึดถือชนิดคำตามภาษาเดิม แต่ปรับไปตามความหมายและหน้าที่ของคำที่ใช้ กระจายไปหลายหน้าที่ ได้แก่ นาม สรรพนาม วิเศษณ์ กริยา และอุทาน ชนิดคำอื่น ๆ ในภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตนั้นไม่มีการยืมเข้ามาใช้เลย อาจจะเป็นเพราะคำนามมีความหมายที่ชัดเจน โดยเฉพาะเพื่อใช้ออกความหมายในด้านศาสนาหรือวรรณคดีที่มีบริบทของอินเดีย ซึ่งไม่อาจใช้คำที่มีอยู่ในภาษาไทยได้

Reference

- Chantharaburinaruenat, H.H. (1970). **Pathanukrom Bali Thai Angkrit Sansakrit**. (in Thai) [Pali-Thai-English-Sanskrit Dictionary]. Bangkok: MahamakutaRajavidyalaya.
- Hoffer, B.L. (2002). Language Borrowing and Language Diffusion: An Overview. **Intercultural Communication Studies**, 11: 4.
- Kaeokhlai, C. (2012). **Laksana kan chai sap Bali Sansakrit nai phasa Thai**. (in Thai) [Use of Pali and Sanskrit Words in Thai]. Bangkok: Sahathammik.
- Katre, M.S., (tr.). (1989). **Astadhyayi of Panini**. Delhi: MotilalBanarsidass.
- Phanuchari, S. (2009). **Phasa Bali phuea kan sueksa khon khwa phraphutthasatsana**. (in Thai) [Pali Language for Buddhist Studies]. (2nd Ed.). Bangkok: Mahamaukta Rajavidyalaya University.
- The Royal Society. (2013). **Photchananukrom chabap ratchabandittayasathan phoso 2554**. (in Thai). [Dictionary, Version of Royal Institute 2013]. Bangkok: Royal Institute.
- Thai Language Institute. (2012). **Banthatthan phasa Thai lem song**. (in Thai) [Thai Reference Grammar Vol. 2]. Bangkok: Thai Language Institute.
- Whitney, W.D. (1993). **Sanskrit Grammar**. Delhi: Motilal Banarsidass.
- Williams, M. (1899). **Sanskrit-English**. Delhi: Motilal Banarsidass.

